



COVID-19-pandemian vaikutukset suomalaisten elämään

COVIDiSTRESS-hankkeen väliraportti
30.3 – 27.4.



Vastaava tutkija

Andreas Lieberoth (Aarhusin yliopisto)

andreas@edu.au.dk

Raportin valmistelijat

Jarno Tuominen

Psykologian ja logopedian laitos, Turun yliopisto

jarno.tuominen@utu.fi

Pilleriin Sikka

Psykologian ja logopedian laitos, Turun yliopisto

Kognitiivisen neurotieteen ja filosofian laitos, Skövden
yliopisto

pilsik@utu.fi

Aineiston keruu

COVID-Stress International Collaboration

Julkaistu 13.5.2020

<http://www.covidstressglobalsurvey.org>

DOI: 10.17605/OSF.IO/6C9W5

Tiivistelmä

Tämä väliraportti käsittelee COVID-19-pandemian psykologisia vaikutuksia suomalaisille. Tulokset pohjautuvat yli 20 000 vastaukseen ja tarjoavat ainutlaatuisen näkökulman suomalaisten pandemianaikaisiin mielisältöihin. Keskeisimmät löydökset viittaavat kuormitustason Suomessa olevan verrattain alhaista ja suomalaisten olevan 20 Euroopan maasta neljänneksi vähiten stressaantuneita. Eniten suomalaisia huolettavat kansantalous sekä oma ja läheisten terveys. Suomalaiset ovat muita eurooppalaisia huolestuneempia kansantaloudesta, yksinäisyydestä ja alle 12-vuotiaiden lasten kanssa selviytymisestä poikkeustilanteessa. Muiden muuttujien suhteen suomalaiset kokivat muita eurooppalaisia vähemmän huolta.

Suomessa luotetaan hallitukseen enemmän kuin muissa Euroopan maissa, sekä pidetään hallituksen koronavirus-toimenpiteitä tarkoituksenmukaisina ja oikein mitoitettuina. Aiempia tutkimuslöydöksiä mukailien suomalaisilla on korkea luottamus instituutioihin. Yllättäen suomalaiset kuitenkin raportoivat hieman muita eurooppalaisia alhaisempaa mukautuvuutta rajoitustoimenpiteiden noudattamiseen.

Yhteenvedona voidaan todeta Suomen reaktion COVID-19-pandemiaan näyttäneen varsin hyvänä muihin Euroopan maihin verrattuna, joskin tietyt asiat painavat suomalaisten mieltä. Suomalaisten verrattain positiivisilta vaikuttavia psykologisia reaktioita voidaan lähestyä korkean luottamuksen ja selkeän tiedon ja ohjeiden välittämisen kautta. Viiden itselleen merkittävimmän selviytymismekanismin joukossa suomalaiset listaavatkin hallituksen välittämän tiedon ja tilanteeseen liittyvät selkeät toimintaohjeet.

Executive summary

This interim report presents the findings of a large international study on the psychological effects of the COVID-19 pandemic on Finnish residents. The results are based on a sample of over 20 000 participants, and allows a glimpse of what occupies the minds of people during the pandemic. Central findings indicate that, currently, stress is perceived as relatively low, and Finland ranks as the fourth lowest of the 20 analysed countries. People are the most worried about the state of the national economy and about their own health or that of close ones. Compared to other Europeans, Finns worry more about the national economy, experience more loneliness and worry about how to cope with the behaviour of children under 12-years-of-age during lock-down. As to other causes of concern, Finns score lower than their European counterparts.

Finland ranks the highest in Europe in terms of trust in government, and Finns consider the government's response and the means to tackle the crisis as appropriate. Similar to previous findings, Finns show high trust in institutions in general. Curiously, however, Finns report lower levels of compliance with mitigating behaviours than other Europeans.

Taken together, Finland compares well to other European nations on their responses to the COVID-19-pandemic, though some specific concerns occupy the minds of Finns during the pandemic. The relatively benign psychological response can tentatively be linked to high levels of trust and clear provision of information and instructions. Indeed, among the top five coping measures Finns consider the information provided by the government and knowledge of mitigating actions.

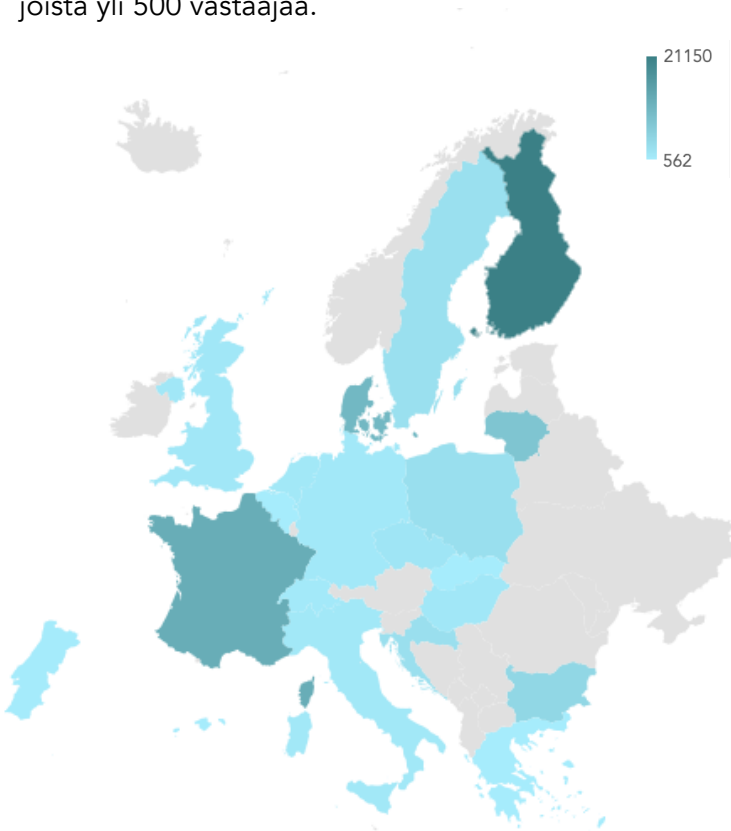
Koronaviruksen aiheuttama COVID-19-pandemia muodostaa poikkeuksellisen kansainvälisen terveystilanteeseen, jonka seuraukset ovat vielä tuntemattomat. Jokaisella laajalla katastrofilla on myös suuri joukko psykologisia vaikutuksia. Tutkimustieto globaalien kansainvälisen tason pandemioiden vaikutuksista on vähäistä. Miten kuormittavana pandemia koetaan? Millaiset huolet täyttävät tällä hetkellä mielemme? Vaikuttaako esimerkiksi hallitsevia tahoja kohtaan koettu luottamus rajoitustoimenpiteisiin sopeutumiseen tai hyvinvointiin? Miten eri maiden kansalaiset eroavat suhtautumisessaan koronavirustilanteeseen? Millä tavoin eri maat ovat samanlaisia? Ymmärtämällä paremmin miten yksilöt reagoivat pandemiaan ja sen leviämistä rajoittaviin toimenpiteisiin pystymme tunnistamaan riskitekijöitä sekä valmistautumaan tulevien tilanteiden varalle.

COVIDiSTRESS-tutkimus

Kansainvälinen COVIDiSTRESS -tutkimus on yli viidenkymmenen yliopiston tutkijoiden yhteistyönä toteuttama hanke, jonka tavoitteena on mitata koronavirustilanteen aiheuttamia psykologisia vaikutuksia. Tätä väliraporttia kirjoitettaessa kyselytutkimukseen on osallistunut yli 150 000 vastaajaa yli 50 eri maasta. Keskitymme tässä kuvailemaan suomalaisten suhtautumista koronavirustilanteeseen sekä vertailemaan suomalaisten vastauksia muihin Euroopan maiden kansalaisten aineistoon. Kyselyyn on vastannut lähes 80 000 eurooppalaista, joista suurin osa (21 150) Suomesta. Suomalaisten suuri vastausinto suhteessa muihin Euroopan

maihin antaa poikkeuksellisen kattavan näkökulman COVID-19-pandemian vaikutuksista juuri suomalaisten arkeen. Tässä väliraportissa vertaamme Suomea muihin Euroopan maihin (EU ja EEA-maat, Sveitsi ja Iso-Britannia), joiden vastaajamäärä ylittää 500 henkilöä. Nämä maat ovat nähtävissä kuvaajassa 1.

Kuvaaja 1. Vastaajien määrä maittain. Mukana maat joista yli 500 vastaajaa.

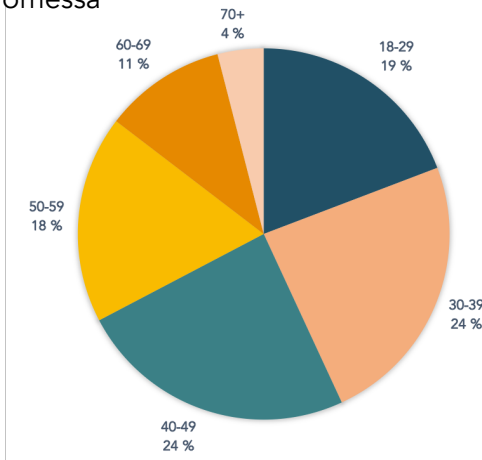


Tutkimusaineisto

Tässä raportissa käsitellään yhteensä 78 890 eurooppalaisen vastauksia 20 maasta. Tutkimukseen vastanneista suomalaisista 82 % oli naisia, 16 % miehiä ja 2 % joko muusukupuolisia tai ei ole tahtonut vastata. Verrattuna Suomeen muiden Euroopan maiden vastaajissa on hieman enemmän miehiä (27 %), mutta myös eurooppalaisista vastaajista valtaosa on naisia (72%).

Suomalaisten vastaajien iät ovat jakautuneet suhteellisen tasaisesti eri ikäryhmien osalta. Vastaajien keski-ikä on Suomessa hieman korkeampi (KA 43,3; KH 13,3) kuin muissa Euroopan maissa (KA 38,6; KH 13,8).

Kuvaaja 2. Vastaajien ikäjakauma Suomessa



Suurimmat ryhmät muodostuvat 30-39- ja 40-49-vuotiaista, joita molempia on 24 % vastaajista. Nuoria aikuisia (18-29 v.) vastaajista oli 19 % ja 50-59 -vuotiaita taas 18 %.

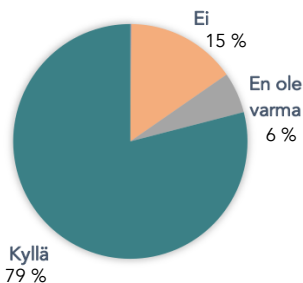
Ikäkkämpiä, yli 60 -vuotiaita vastaajia on 15 %, joista 70 vuotta täyttäneitä 4 % .

Suomalaisista avio- tai avoliitossa on 63,6 % vastaajista, joka on hieman enemmän kuin muiden Euroopan maiden vastaajien raportoima 56,5 %.

Vastaajista Suomessa valtaosa (52,5 %) on kokopäivä- töissä, eläkkeellä vastaajista on 13 %, opiskelijoita 11 %, työttömiä 7,7 %, osa-aikatyötä tekeviä 7,5 % ja itsensä- työllistäviä 7,1 %. Muihin Euroopan maiden vastaajiin verrattuna ero on suurin opiskelijoiden suhteen, joita ei- suomalaisten vastaajien joukossa on 18,6 %. Muutoin vastaajaprofililit ovat verrattain samanlaiset työllisyys- tilanteen suhteen.

COVID-19-pandemian yksi ominaispiirre on selkeärajaiset riskiryhmät, joille sairastuminen on erityisen vaarallista. Riskiryhmiksi tässä tutkimuksessa määriteltiin pitkäaikais- sairaat, raskaana olevat sekä yli 70-vuotiaat. Kysyimme kuuluuko vastaaja itse, tai joku hänen läheisistään riskiryhmään. Suomalai- sista vastaajista 79 % kertoi joko itsensä tai läheisensä kuuluvan riskiryhmään. Muissa Euroopan maissa positiivisten vastausten osuus oli 67 %. Suomessa 5,6 % ja muissa Euroopan maissa 8 % vastaajista ei ollut varma kuuluvatko he riskiryhmään.

Kuvaaja 3. Itse tai läheinen kuuluu riskiryhmään (Suomi)



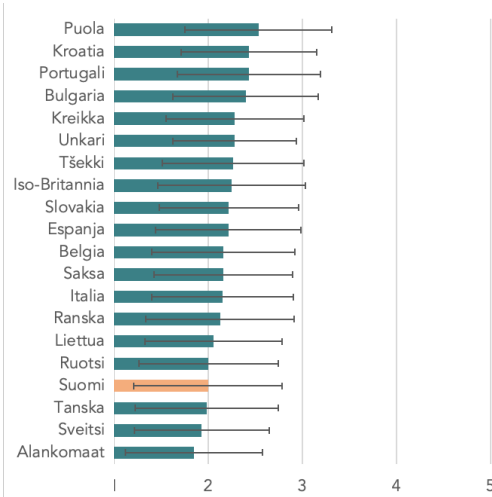
Yhteenvetona voidaankin todeta tutkimuksen suuren ja ikäjakaumaltaan kattavan otannan tarjoavan hyvän ja edustavan lähtökohdan aineiston analyysille. On kuitenkin huomioitava, että maiden välistä vertailua tässä kohdin vaikeuttaa epätasaisesti jakautunut otanta. Johtopäätösten suhteen on myös tarpeen huomioida sukupuolijakauman

vinoutuma. Suomesta aineisto kattaa kuitenkin myös 3471 miespuolista vastaajaa. Tässä väliraportissa vastauksia ei kuitenkaan käsitellä sukupuolen perusteella eriteltyinä.

Koronaviruksen vaikutukset koettuun stressiin

C OVID-19-pandemia on vaikutuksiltaan monitasoinen. Oman tai läheisten sairastumis- ja menehtymisriskin lisäksi sen vaikutukset kantautuvat mm. ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja yksinäisyyden kokemuksiin,

Kuvaaja 4. Euroopan maiden kansalaisten kokema stressi

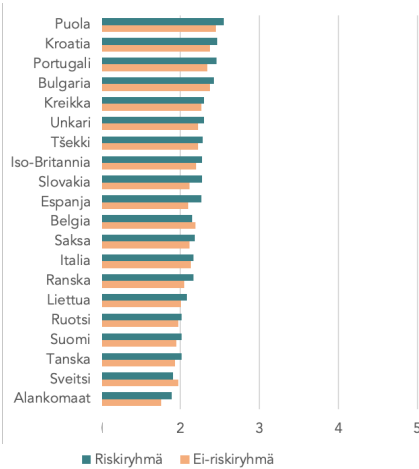


työllisyyteen, kansantalouteen ja kansainväliseen poliittiseen järjestelmään. Epävarmuus ja epätietoisuus ovatkin tyypillisiä kokemuksia tässä hetkessä. Tästä johtuen onkin hieman yllättävää, ettei vastaajien koettu stressitaso ollut erityisen korkea, vaan asettui lievän ja keskimääräisen kuormituksen tasolle. Verrattuna muihin Euroopan maihin suomalaiset vastaajat

kokivat itsensä neljänneksi vähiten stressaantuneiksi.

Suomalaisia stressivapaampia olivat vain tanskalaiset, sveitsiläiset ja alankomaalaiset. Eniten stressiä raportoitiin Puolassa (kts. Kuvaaja 4).

Kuvaaja 5. Euroopan maiden kansalaisten kokema stressi jaoteltuna riskiryhmään kuulumisen suhteen



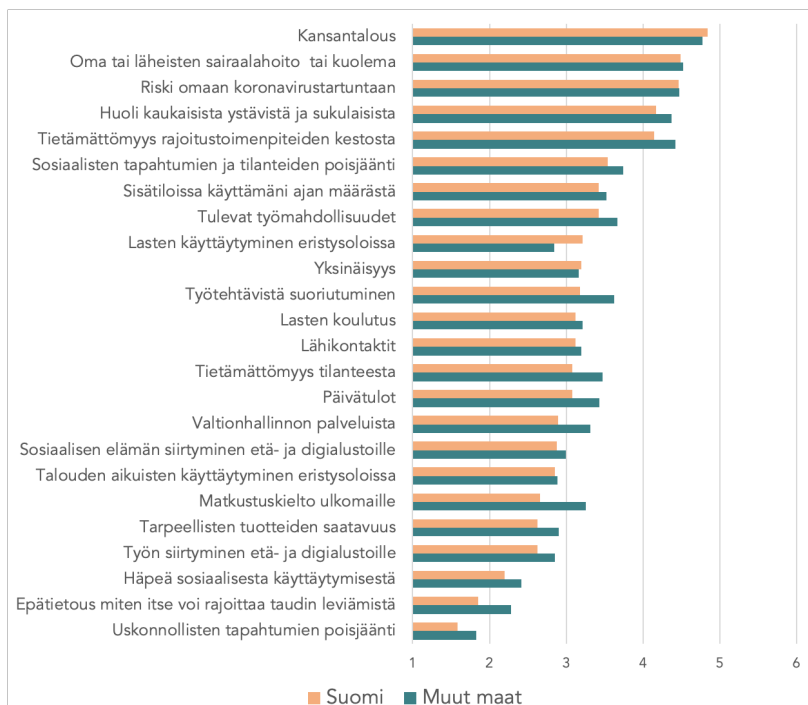
Vertailtaessa maittain henkilöitä, jotka vastasivat joko itsensä tai läheisensä kuuluvan riskiryhmään niihin, jotka vastasivat tähän kysymykseen kieltävästi, voidaan huomata riskiryhmään kuulumisen kohottavan koettua stressiä lähes kaikissa Euroopan maissa, myös Suomessa (Kuvaaja 5).

Koronavirukseen liittyvät huolet

Tarkastelemalla lähemmin COVID-19-pandemian ihmisissä herättäneitä huolia voidaan muodostaa selvempi kuva heitä erityisesti kuormittavista kysymyksistä. Vastaukset tuovat samalla esiin kiinnostavia maiden välisiä eroja. Kansantalous on yleisin huolenaihe sekä Suomessa että Euroopassa laajemmin. Tämän jälkeen yleisimpinä huolina näyttäytyy oma tai läheisten sairaalahoitoon joutuminen tai kuolema, sekä riski omasta koronavirus-tartunnasta. Muita yleisiä huolenaiheita ovat huolet kaukana asuvista ystävistä ja sukulaisista, sekä tietämättömyys rajoitustoimenpiteiden kestosta.

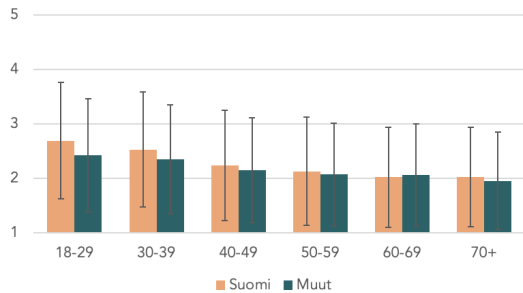
Huomionarvoista kuitenkin on, että vaikka nämä ovat yleisiä huolenaiheita myös Suomessa, ovat ne selvästi kuormittavampia kysymyksiä muissa Euroopan maissa. Muista merkittävistä eroista Suomen ja muiden Euroopan maiden välillä voitaneen nostaa suomalaisten suurempi huoli siitä, miten selvitä alle 12-vuotiaiden lasten kanssa kotiin eristäytymisen aikana. Tämän löydöksen tarkempi analysointi ei ole tämän raportin tarkoituksena. Se voinee heijastaa mahdollisten kulttuuristen erojen lisäksi myös maiden erilaisia toimenpiteitä koulujen ja päiväkotien avoimuuden suhteen tai esimerkiksi aiheen uutisointia. Kaiken kaikkiaan vain kolme aiheita huoletti suomalaisia enemmän kuin muita Euroopan maiden kansalaisia keskimäärin: kansantalous, lasten kanssa eristyksissä

Kuvaaja 6. Suomalaisen ja muiden Euroopan maiden kansalaisten huolenaiheet



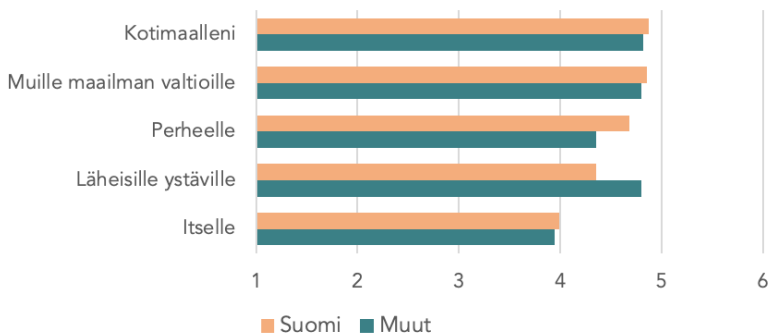
pärjääminen sekä yksinäisyys. Muiden 21 mahdollisen huolenaiheen osalta suomalaiset olivat muiden maiden kansalaisia vähemmän stressaantuneita (kts. Kuvaaja 6). Yksinäisyyden kokemukset näyttävät painottuvan erityisesti nuorempiin ikäryhmiin. Eniten yksinäisyyttä kokevat 18-29 -vuotiaat, kun taas vähiten yksinäiseksi itsensä kokevat yli 60-vuotiaat (kuvaaja 7).

Kuvaaja 7. Suomalaisen ja muiden Euroopan maiden kansalaisten kokema yksinäisyys ikäryhmittäin



Kuvaajassa 8 on tarkemmin eritelty koettua huolta koronaviruksen vaikutuksista itselle, läheisille ja valtioille. Siitä voidaan havaita suomalaisten jakavan muiden

Kuvaaja 8. Suomalaisen ja Euroopan maiden kansalaisten kokema huoli koronaviruksen vaikutuksista itselle, läheisille ja valtioille

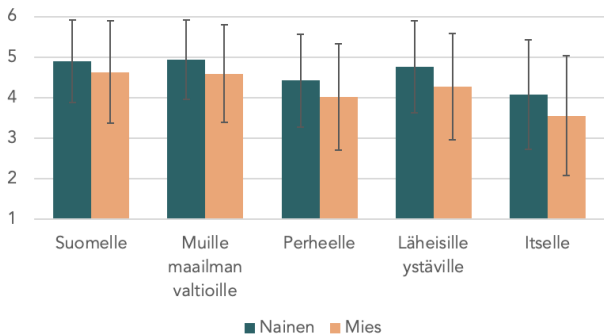


eurooppalaisten kanssa korostuneen huolen koronaviruksen vaikutuksista omalle ja muille valtioille. Suomalaiset ovat muita vastaajia enemmän huolissaan koronaviruksen vaikutuksista omalle perheelleen, mutta vähemmän huolestuneita sen vaikutuksista muille läheisilleen. Itseen kohdistuva huoli on selkeästi vähäisempää kaikilla vastaajilla. Tarkasteltaessa suomalaisten kokema huolta sukupuolittain, havaitaan naisten olevan

miehiä huolestuneempia kaikkien arvioitujen huolen kohteiden osalta (kuvaaja 9). Ikäryhmittäin tarkasteltuna 50-69 -vuotiaat koki-
vat suurempaa huolta kuin nuoremmat tai yli 70

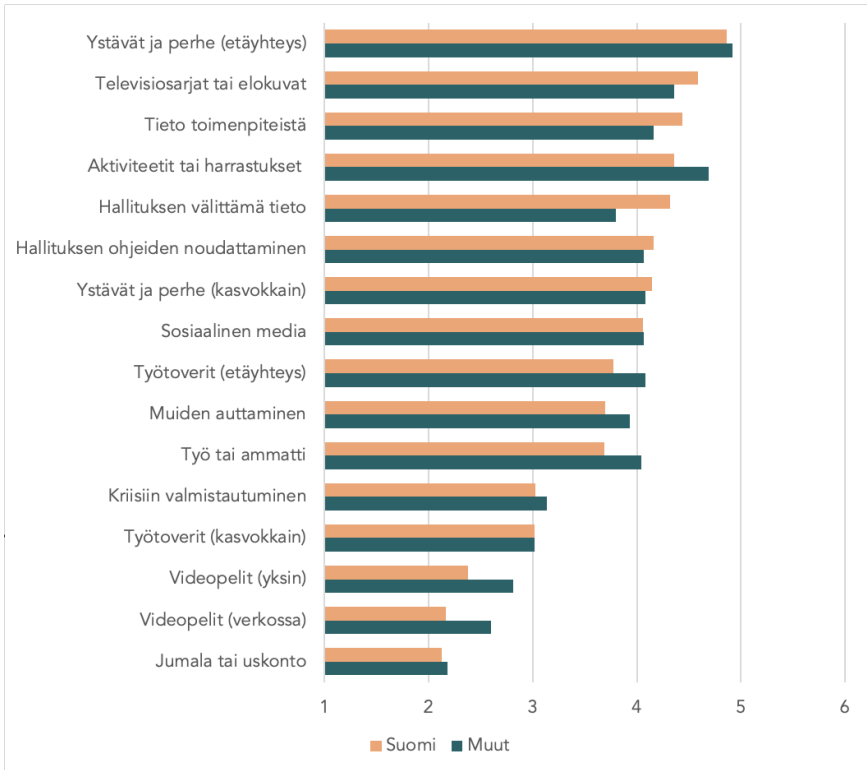
-vuotiaat. Vastaajat joilla on huollettavia (tarkoittaen pääasiassa lapsia) raportoivat merkitsevästi enemmän huolta itseään ja perhettään kohtaan kuin muut. Sekä suomalaisista että muista eurooppalaisista vastaajista n. 52%:lla on huollettavia.

Kuvaaja 9. Suomalaisten kokema huoli koronaviruksen vaikutuksista sukupuolittain



Stressi, huoli, epävarmuus ja yksinäisyys aiheuttavat vaikeita tunteita. Millaisia keinoja suomalaiset ja muut eurooppalaiset käyttävät selviytyäkseen tällaisten tunteiden kanssa? Suomalaiset - samoin kuin muut eurooppalaiset - kokevat merkittävämmäksi selviytymistä auttavaksi tekijäksi ystävien ja perheenjäsenten kanssa koetun vuorovaikutuksen puhelimitse tai muun etäyhteyden

Kuvaaja 10. Suomalaisten ja Euroopan maiden kansalaisten keinot selvittää tilanteen aiheuttamista vaikeista tunteista

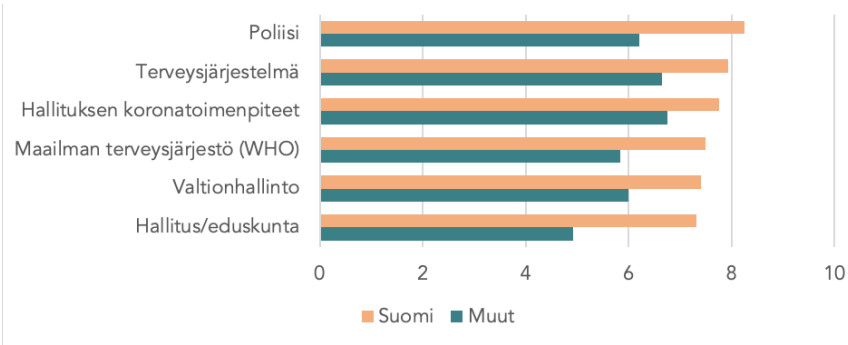


välityksellä. Muina keskeisinä tekijöinä näyttäytyvät ajanvietto esimerkiksi television tai harrastusten parissa sekä tieto toimenpiteistä. Suomalaiset kokivat hallituksen välittämän tiedon rauhoittavampana kuin muut eurooppalaiset keskimäärin (kuvaaja 10).

Luottamus instituutioihin

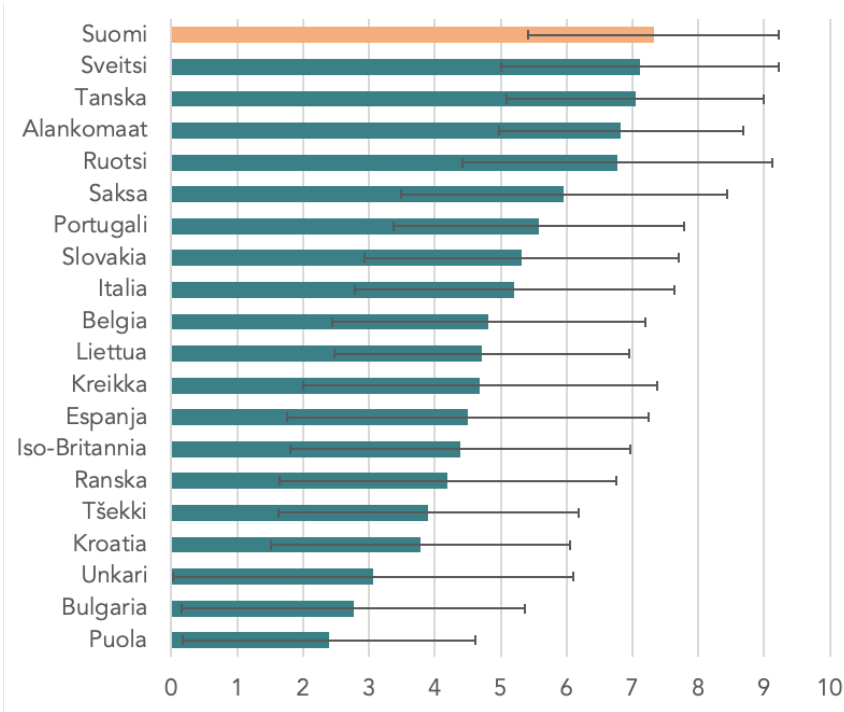
Jaetut kriisit tuovat aina esiin myös toisaalta yhteisöllisyyden ja toisaalta luottamuksen teemat. COVID-19-pandemia ei tee tässä poikkeusta. Tutkimme kyselyssämme kansalaisten luottamusta instituutioihin ja vallanpitäjiin. Tässä kohdin aineistomme vahvisti aiempaa tietoa suomalaisten muihin maihin verrattuna vahvasta luottamuksesta instituutioihin, kuten poliisiin, terveysjärjestelmään ja valtionhallintoon. Suomalaiset luottavat myös maailman terveysjärjestö WHO:n toimintaan, Suomen hallitukseen ja eduskuntaan sekä hallituksen toimiin COVID-19-pandemian hoidossa (kts. kuvaaja 11).

Kuvaaja 11. Luottamus instituutioihin Suomessa ja muissa Euroopan maissa



Kuvaajassa 12 on esitetty kaikkien analysoitujen Euroopan maiden kansalaisten luottamus oman maansa hallitusta kohtaan. Suomessa hallitukseen luotetaan Euroopan maista eniten. Viiden korkeamman luottamustason maan joukkoon kuuluvat Suomen lisäksi Sveitsi,

17 **Kuvaaja 12.** Suomalaisten ja muiden Euroopan maiden kansalaisten luottamus maansa hallitukseen



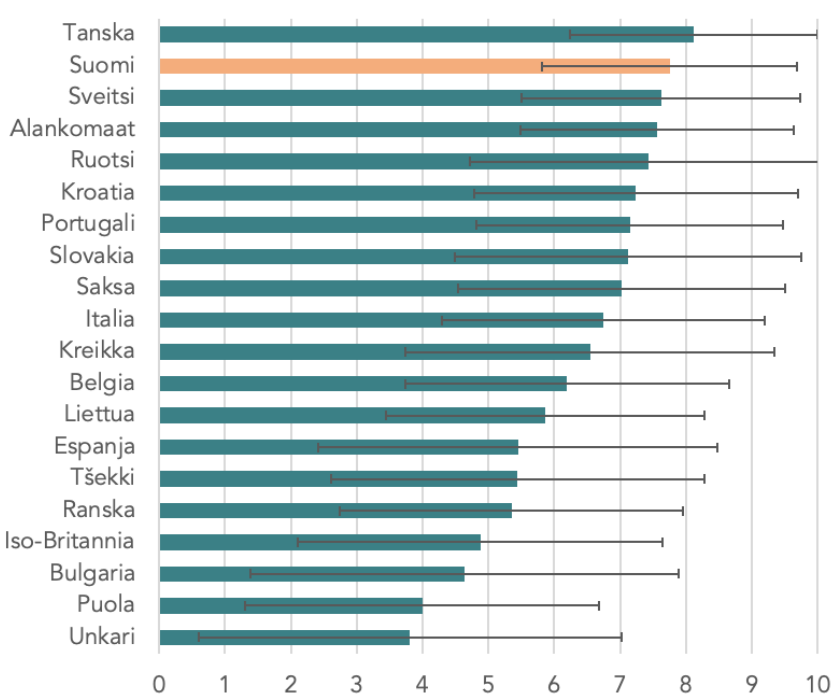
Tanska, Alankomaat ja Ruotsi. Alhaisinta luottamusta nauttivat Tšekki, Kroatia, Unkari, Bulgaria ja Puola. Puolassa luottamus on selkeästi Euroopan maista alhaisinta.

Koronavirustoimenpiteet

Koronavirustilanne on vaatinut vallanpitäjiltä laajoja toimenpiteitä, jotka ovat sekä rajanneet yksilönoikeuksia

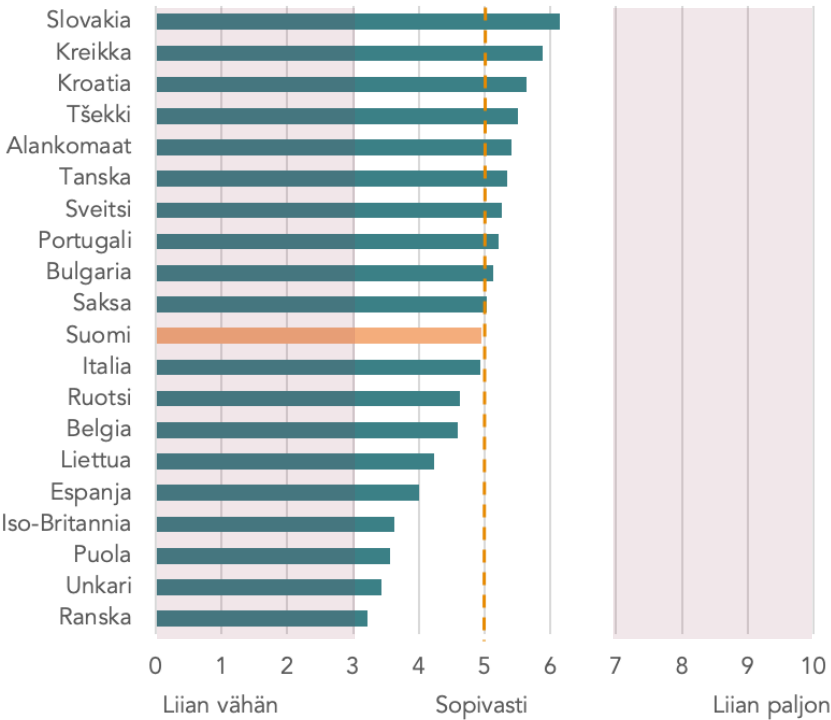
että sulkeneet palveluita. Samoin pandemia on asettanut valtioiden terveydenhuoltojärjestelmän ennenkokematomaan tilanteeseen, joka on vaatinut nopeita ratkaisuja vajaavaisiin tietoihin perustuen. Miten kansalaiset ovat kokeneet nämä toimenpiteet? Vaikuttaisi siltä, että yleinen luottamus hallitukseen heijastuu myös luottamukseen hallituksen toteuttamiin toimenpiteisiin COVID-19-pandemian hoidossa. Tanskalaiset luottavat eniten hallituksensa toimenpiteisiin, toisena Suomi, sitten järjestyksessä Sveitsi, Alankomaat ja Ruotsi. Kaikkein vähiten hallituksensa koronavirustoimenpiteisiin luottavat unkarilaiset, toiseksi vähiten puolalaiset, sitten järjestyksessä Bulgaria, Iso-Britannia ja Ranska (kts. kuvaaja 13).

Kuvaaja 13. Suomalaisten ja muiden Euroopan maiden kansalaisten luottamus maansa hallituksen toimenpiteisiin



Kansalaisten arviota toimenpiteiden mitoituksen tarkoituksenmukaisuudesta voi tarkastella kuvaajasta 14. Tässä kohdin on hyvä huomioida, että kuvaajan asteikko eroaa rakenteeltaan aiemmin tässä raportissa käytetyistä. Asteikko kattaa arvot nolasta, joka kuvaa täysin alimitoitettuja toimia kymmeneen, joka kuvaa täysin ylimitoitettuja toimia. Arvo viisi kuvaa tässä kohdin optimaalista, tarkoituksenmukaista toimenpidemitoitusta. Tarkasteltaessa eurooppalaisten kokemuksia näiden toimenpiteiden mitoituksesta on havaittavissa hieman muutosta kärkiviisikossa. Saksalaiset ja suomalaiset arvioivat hallituksensa toimenpiteiden olleen tilanteeseen

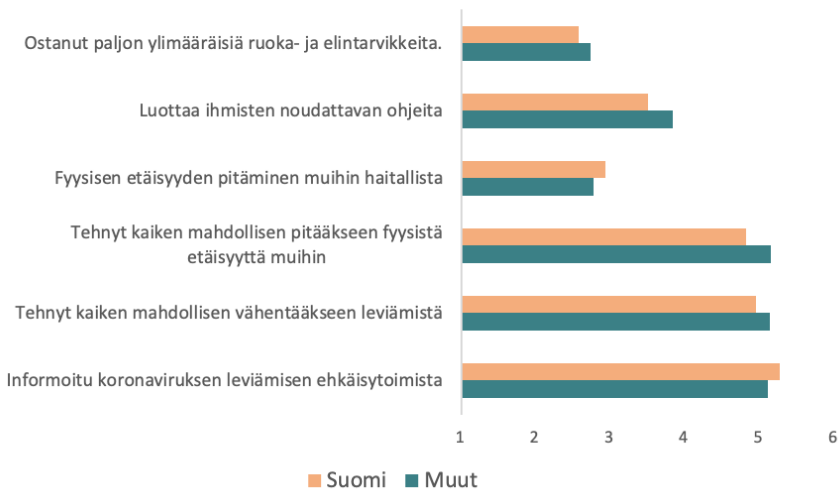
Kuvaaja 14. Suomalaisen ja muiden EU-maiden kansalaisten arvio maansa hallituksen toimenpiteiden mitoituksen asianmukaisuudesta



nähdessä lähes optimaalisesti mitoitettuja Italian, Bulgarian ja Portugalin seurattessa läheltä perästä. Laajempaan trendiin havaitaan kansalaisten pitäneen toimenpiteitä useassa maassa verrattain riittämättöminä. Näistä selkeimmin erottuvat neljä heikoimpia arvoja saavaa maata: Iso-Britannia, Puola, Unkari ja Ranska.

Lopuksi käsittelemme kansalaisten omaa käyttäytymistä COVID-19-pandemiatoimien suhteen. Kuvaaja 12 tarkasteltaessa voidaan havaita suomalaisten kokevan

Kuvaaja 15. Suomalaisten ja muiden Euroopan maiden kansalaisten oma toiminta koronaviruksen leviämisen ehkäisyssä



itsensä hyvin informoiduiksi niistä toimenpiteistä, joiden avulla he voivat hidastaa taudin leviämistä. Verrattuna muiden Euroopan maiden kansalaisiin suomalaiset kuitenkin määrittelevät toimineensa hieman vähemmän aktiivisesti taudin ehkäisyssä ja fyysisen etäisyyden pitämisessä muihin. He myös kokevat fyysisen etäisyyden pitämisen muihin ihmisiin itselleen haitallisempaan, luottavat vähemmän muiden ihmisten ohjeiden

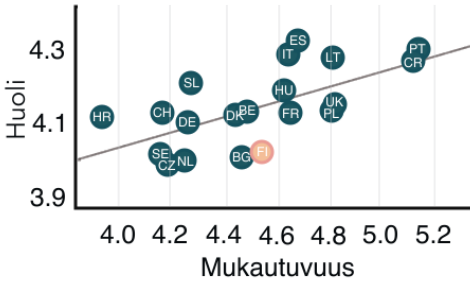
noudattamiseen ja ovat tehneet vähemmän varustautumishankintoja. Suomalaiset joilla on huollettavia kertovat mukautuneensa enemmän koronatoimenpiteiden noudat-

tamiseen, kuin henkilöt joilla huollettavia ei ole. Miessukupuoli ja nuori ikä ovat yhteydessä alhaisempaan rajoitustoimenpiteiden noudattamiseen. Maittain tarkasteltuna on havaittavissa kiinnostava yhteys koetun huolen ja toimenpiteisiin mukautumisen välillä.

Mitä suurempaa koettu

huoli on, sitä mukautuvaisempia maiden kansalaiset ovat muuttamaan omaa käyttäytymistään. Suomi ja Belgia ovat tässä tarkastelussa kiinnostavia maita, sillä niissä näiden kahden muuttujan välinen yhteys on alhaisempi kuin Euroopan maissa keskimäärin (kuvaaja 16).

Kuvaaja 16. Koetun huolen ja toimenpiteisiin mukautuvuuden välinen yhteys Euroopan maissa



Yhteenveto

Tämä väliraportti keskittyy käsittelemään suomalaisten psykologisia reaktioita - kuten stressiä ja luottamusta - koronaviruspandemian aikana. Tämänhetkisen tiedon valossa näyttää siltä, että suomalaiset kokevat muihin Euroopan maiden kansalaisiin verrattuna matalaa stressiä COVID-19-pandemiasta. Keskeisimmät huolenaiheet liittyvät kansantalouteen ja omien ja läheisten terveyteen.

Merkittävää on suomalaisten muihin maihin verrattuna korkea luottamus instituutioihin sekä hallitukseen ja hallituksen suorittamiin toimenpiteisiin. Raportin käsittelyssä on kuitenkin huomioitava, että siinä keskitytään suuren otoksen keskiarvoihin, ja vaikka tulokset näyttävätkin Suomen osalta pääosin muita maita positiivisemmassa valossa, käytännössä on tärkeää huomioida myös erityisesti ne ryhmät ja yksilöt, joille koronavirustilanne on aiheuttanut poikkeuksellista kuormitusta.

Tutkimuksen aineistonkeruu on yhä käynnissä ja tilanne saattaa muuttua nopeastikin taudin leviämisen tai sen seurannaisvaikutusten vaikuttaessa suuremmin ihmisten arkeen. Aineistosta tullaan myöhempänä ajankohtana julkaisemaan sekä väliraportteja että perusteellisempia tieteellisiä tutkimustuloksia.

Tutkimushanke toteutetaan avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti, ja jokainen aiheesta kiinnostunut voi tarkastella sekä käsittelemättömiä että siivottuja, analyysivalmiita versioita aineistosta, käytettyjen muuttujien listausta sekä aineistosta jo julkaistuja raportteja.

Lähdeviite tähän raporttiin

Tuominen, J., Sikka, P., Lieberoth, A. & The COVID-Stress International Collaboration (2020). *COVID-19-pandemian vaikutukset suomalaisten elämään: COVIDiSTRESS-hankkeen väliraportti*. doi: 10.17605/OSF.IO/6C9W5
Retrieved from osf.io/6c9w5/

Lähdeviite COVIDiSTRESS aineistoon

COVIDiSTRESS global survey network (2020).
COVIDiSTRESS global survey. doi: 10.17605/OSF.IO/Z39US,
Retrieved from osf.io/z39us

Tuoreet ja vanhemmat aineistot ovat saatavilla osoitteista
<http://www.covidstressglobalsurvey.org>
<https://osf.io/z39us>

COVIDiSTRESS global survey network

Andreas Lieberoth Amanda Griffin Dmitrii Dubrov	Aarhus University, Tanska University of Oregon, USA National Research University, Higher School of Economics, Venäjä Colorado State University, USA Iso-Britannia	Charles K.S. Wu Fang-Yu Chen Vicenta Reynoso	Purdue University, USA Michigan State University, USA Universidad Veracruzana Sistema Universidad; Universidad Nacional Autónoma de México, Meksiko
Thao Tran Hafize Sahin Rebekah Gelpi Arian Musliu	University of Toronto, Kanada Ludwig-Maximilians-Universität, München, Saksa	Oulmann Zerhouni Jiri Cenek Martin Pirko Eda Ermagan-Caglar	Université Paris Nanterre, Ranska Mendel University in Brno, Tšekki Mendel University in Brno, Tšekki University of Northampton, Iso- Britannia
Dominik-Borna Čepulčić J. Noël Yao-Yuan Yeh Ivan Flis Liz Martínez Yuki Yamada Keiko Ihaya Aya Shata Hyemin Han Yookyung Lee Grace Byrne	Catholic University of Croatia, Kroatia West University of Sheffield, UK University of St. Thomas, Houston, USA Catholic University of Croatia, Kroatia University of California, Merced, USA Kyushu University, Japani Kyushu University, Japani University of Miami Egypt, USA University of Alabama, USA The University of Texas at Austin, USA Vrije Universiteit Amsterdam, Alankomaat	David Lacko Paul Strohmeier Pilleriin Sikka Jarno Tuominen Marta Kowal Arooj Najmussaqqib Alma Jeftic	Masaryk University in Brno, Tšekki Saarland University, Saksa University of Turku, Suomi University of Skövde, Ruotsi University of Turku, Suomi University of Wrocław, Wrocław, Puola Bahria University, Islamabad, Pakistan University of Belgrade, Serbia International Christian University, Tokyo, Japani Open University, Alankomaat University Claude Bernard, Lyon 1/ CNRS, Ranska
Oli Ahmed Moh Abdul Hakim Austin Horng-En Wang Shiang-Yi Lin	University of Chittagong, Bangladesh Universitas Sebelas Maret, Indonesia University of Nevada, Las Vegas, USA Education University of Hong Kong, Hong Kong	Marjolein Caniëls Irene Cristoforo Benjamin Tag Irina Nikolova Salomé Mamede Sibebe Aquino	The University of Melbourne, Australia Open University, Alankomaat University of Porto, Portugal Pontifical Catholic University of Rio de Janeiro, Brasilia
John Jamir Benzon R. Aruta Phillip S. Kavanagh	De La Salle University, Manila, Filippiinit University of Canberra, Australia		

Tao Coll-Martin	University of Granada, Espanja	Samkelisiwe Mahlangu	Sefako Makgatho Health Sciences University, Etelä-Afrikka
Sara Morales-Izquierdo	University of Warwick, Iso-Britannia	Carlos C. Contreras	Ibáñez Universidad Autónoma
Giovanni Antonio Travaglio	University of Kent, Iso-Britannia		Metropolitana - Iztapalapa, Meksiko
	Chinese University of Hong Kong at Shenzhen, Kiina	Zea Szebeni,	University of Helsinki, Finland
	Leibniz-Institut für Wissensmedien, Tübingen, Saksa		İlknur Dileker TOBB University of Economics and Technology, Turkki
Lotte Pummerer		Valdas Noreika	University of Cambridge, Iso-Britannia
Anna Studzinska	University of Economics and Human Sciences in Warsaw, Puola	Emilija Sungailaitė	Iso-Britannia
	University of East London, Iso-Britannia	Alessia Scarpaci	Italia
Raisa Kumaga		Jesper Rasmussen	Aarhus University, Tanska
Daniel Pankowski	University of Economics and Human Sciences in Warsaw, Puola	Andrea Kočić	University of Belgrade, Serbia
Ena Uzelac	University of Zagreb, Kroatia	Aybegum Memisoglu	Sanli Middle East Technical University, Turkki
Cristina Sechi	University of Cagliari, Italia	Oğuz 'Oz' Buruk	Tampere University, Suomi
Stéphane Debouve	Itsenäinen tutkija, Ranska	Elmira Hamidi	George Mason University, USA
Fidan Turk	University of Sheffield, Iso-Britannia	Sanaz Fesharaki	Virginia Tech, USA
João Carlos Areias	University of Porto, Portugal	Shabnam Kavousi	Virginia Tech, USA
Samuel Lins	University of Porto, Portugal	Hannah Tavalire	University of Oregon, USA
Mehmet Kosa	Tilburg University, Alankomaat	Karolina Koszałkowska	University of Lodz, Puola
Fernanda Pérez-Gay	Juárez McGill University, Kanada	Stavroula Chron	King's College London, Iso-Britannia
Kristina Eichel	Brown University, USA	Guillermo Delgado-García	UNAM, Meksiko
Nidhi Sinha	Indian Institute of Technology (IIT), Hyderabad, Intia	Huseyin Cakal	Keele University, Iso-Britannia
	INSEAD, Singapore	Sara Vestergren	University of Salford, Iso-Britannia
Wilson Cyrus-Lai	Universidad Nacional de Córdoba	Pratik Bhandari	Saarland University, Saksa
Cecilia Reyna	Consejo Nacional de Investigaciones Cientificas y Técnicas (CONICET), Argentiina	Tuba Bircan	Vrije Universiteit Brussel, Belgium
	Texas A&M International University, USA	Md. Nurul Islam	University of Dhaka, Bangladesh
Angelique M. Blackburn		Priyanka Naidu	University of Chittagong, Bangladesh
Mila Bujčić	Tampere University, Suomi	Antonio G. Lentoor	Griffith University, Australia
Krzysztof Hanusz	Institute of Psychology, Polish Academy of Sciences, Puola	Kalina Kalinova	Sefako Makgatho Health Sciences University, Etelä-Afrikka
Tiago Azevedo Marot	Pontifical Catholic University of Rio de Janeiro, Brasilia	Sabrina Stöckli	Sofia University, St. Kliment Ohridski, Bulgaria
Roosevelt Vilar	Faculdades Integradas de Patos, Brasilia	Jana Nezkusilová	University of Bern, Bern, Sveitsi
Nikolay R. Rachev	Sofia University, St. Kliment Ohridski, Bulgaria	Guillaume Gautreau	Pavol Jozef Safarik University, Slovakia
Teodora Yaneva	Sofia University, St. Kliment Ohridski, Bulgaria		Itsenäinen tutkija, Pariisi, Ranska
Jean Carlos Natividade	Pontifical Catholic University of Rio de Janeiro, Brasilia		
Carlos Diaz	Aarhus University, Tanska		
Daphna Hausman	Ozery California State University, USA		
Eugenia Romano	King's College London, Iso-Britannia		
Caressa Lynn	Colegio de la Purisima Concepcion, Filippiinit		
Rizwana Amin	Bahria University Islamabad, Pakistan		
Shruti Jha Lott	Carey Baptist Mission in India, Intia		
Agnieszka E. Lys	University of Warsaw, Puola		
Brendan Ch'ng	University of Malaya, Malesia		
Lezani Myburgh Sefako	Makgatho Health Sciences University, Etelä-Afrikka		
Barbora Hubená	Itsenäinen tutkija, Tsekki		
Josef Kundrát	University of Ostrava, Tsekki		
Andrew R. Bender	Michigan State University, USA		
Dar Meshi	Michigan State University, USA		
Arun Tipandjan	International Center for Psychological Counseling and Social Research, Intia		
Claudio Rafael Castro López	Universidad Veracruzana, Meksiko		
Rubén Flores González	Universidad Veracruzana, Meksiko		
Vilius Dranseika	Kaunas University of Technology, Liettua		
Neha Bhutani	McGill University, Montreal, Kanada		
Gözde İkizer	TOBB University of Economics and Technology, Turkki		
Eliane Deschrijver	Ghent University, Belgia		
Franco Tisocco	School of Psychology, UNSW Sydney, Australia		
Dayana Hristova	University of Buenos Aires, Argentiina		
	University of Vienna, Itävalta		